

var oprindelig bestemt til $\frac{1}{4}$; men naar nu det egentlige Statsstilbud bortfalder, finder man det rigtigst at forhøje det noget, nemlig til $\frac{1}{3}$. Videre har man ikke fundet det rigtigst at gaa idet man maa anse det for hensigtsmæssigst for at sikre Banens Drift, at den størstmulige Del af Kapitalen tilvejebringes ved kontante Midler. — I Genhold til, hvad jeg her har anført, skal jeg anbefale de af Udvalget og af det Mindretal, hvortil jeg hører, stillede Vædringsforslag til det foreliggende Lovforslag.

M. Sørensen: Et Flertal i Udvalget har stillet sig lidt anderledes til Spørgsmaalet om, hvad man tidligere har kaldt Ekspropriationsafgiften, end den ærede Ordfører og et Mindretal, der slutter sig til ham. Vi have været enige med Mindretallet om, at det vil være heldigt at konvertere Ekspropriationsafgiften, at sætte den til et bestemt Beløb i Stedet for som hidtil at lade Statskassen udrede Halvdelen af, hvad det har kostet at ekspropriere Jord til vedkommende Bane. Fastkættelsen af et bestemt Beløb i saa Henseende kan ogsaa passe til andre Baner end den foreliggende. Hensigten dermed er selvfølgelig den at gøre noget, der særlig vil være af Interesse for de dårlig stillede Egne i Landet. Man mener, at Statskassen ikke behøver at hde forholdsvis mere til Ekspropriation for en Bane ved København f. Eks. end for en Bane i en mager Egn i Byland. Vi have foreslaaet Beløbet sat til 30,000 Kr. pr. Banemil, idet vi have ment, at dette Beløb er mere hensigtsvarende end det, der findes anført oven for, 25,000 Kr. Vort Forslag peger ogsaa mere i Retning af, at vi maa helt bort fra at anvende den Form, at der ydes Halvdelen af Ekspropriationsomkostningerne. Jeg vil derfor paa Flertallets Begæring anbefale, at man stemmer for Vædringsforslaget Nr. 3, idet jeg dog skal tilføje, at det ikke er et saa overordentlig stort Principspørgsmaal for Flertallet, at vi ikke skulde kunne nøjes med de 25,000 Kr. — Angaaende Vædringsforslaget Nr. 4 skal jeg sige, at naar jeg er gaaet med dertil, saa er det ikke uden ringe Betænelighed, og at jeg ogsaa for Eftertiden vil være megen Betænelighed ved et hvilket som helst Lovforslag om Jærnbaner, i hvilket der gives Koncessionshaveren Ret til at udstede Fortrinsaktier. Det har nemlig vist sig i Praxis, at de Baner, der have udstedt Fortrinsaktier, mange Gange ere fæde deraf, have fortrudt, at de ere komne ind paa den Vej. Sagen er den, at kunne Koncessionshaverne gennem Kommunerne eller ad anden Vej skaffe en

2den Prioritet, saa kan det ikke være dem besværligt at skaffe den 1ste Prioritet. Og naar Koncessionshaverne udstede Fortrinsaktier, blive de dårligt betalte. Enten maa der betales høje Renter eller Aktierne betales under pari. Det er derfor overordentlig dyre Penge for Koncessionshaverne at saa fat paa. Og da vi mere og mere komme ind paa, at det er Kommunerne, der bygge Banerne, at det er Kommunerne, der i Virkeligheden eje det store Flertal af Aktier, at Amts- og Sognekommunerne i Jællskab tegne sig som Aktionærer, medens private saa at sige slet ikke have med den Sag at skaffe — det er den Vej, Udviklingen gaar — saa er det efter min Opfattelse noget meningsløst, om disse Kommuner udstede Fortrinsaktier, som de saa dårligt betalte. Naar en Amtskommune vil optage et Laan, kan den som Regel opnaa henimod lige saa gode Betingelser som Staten, naar den skal optage Laan; men skulle Kommuner til at udstede Fortrinsaktier, saa bliver det et meget dyrt Laan og for saa vidt de tage Laanet samlet, maa Amtskommunen kavere derfor. Det er den Betænelighed, jeg har ved Vædringsforslaget Nr. 4, og jeg vilde ønske, at den ærede Indenrigsminister havde den samme Betænelighed derved, saa at vi i alt Fald for Eftertiden kunde komme bort fra disse Fortrinsaktier ved Jærnbaneanlæg, naar det er Kommunerne, som helt eller til nærmelsesvis bygge Banerne, thi naar det er Tilfældet, høre i Virkeligheden Fortrinsaktierne intet Steds hjemme. Naar jeg har kunnet gaa med til dette Vædringsforslag, er det for ikke at lægge dette Lovforslag nogen Hindring i Vejen, da det har forekommet mig, som om den højtærede Minister sætter stor Pris paa, at Kommunerne skulle have Lov til at udstede disse Fortrinsaktier. Jeg forstaaer ikke Grunden, som den højtærede Indenrigsminister har dertil.

Indenrigsministeren (Singer s le v):

De Vædringsforslag, der ere stillede til Lovforslaget, have alle principiel Betydning, og det er derfor, at alle disse Vædringsforslag maa siges at være væsentlige. Jeg skal først omtale Tilskuddet til Ekspropriationsudgiften under Vædringsforslagene Nr. 2 og 3. Det ærede Medlem, der førte Ordet for et Flertal, det ærede Medlem fra Rallundborg (M. Sørensen) nævnte, at hans Flertal saa lidt anderledes paa Spørgsmaalet end Mindretallet. Det forekommer mig, at jeg tør sige, at det ærede Flertal ser meget anderledes paa Spørgsmaalet; thi de sløffe i Virkeligheden hele Bestemmelsen om Bidraget til Ekspropriationsudgiften,